

مدیر کل

جلال الدین الحسینی مؤید الاسلام
صاحب امتیاز روز نامه هفتگی
و یومیه (جبل المتین)

(عنوان مراسلات)

طهران خیابان لاله زار
نایب مدیر میرزا سید حسن کاشانی

دبیر اداره آقا شیخ یحیی کاشانی
غیر از روزهای جمعه همه روزه

طبع و توزیع میشود

یومیه

جبل المتین

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سالیانه

طهران ۴۰ قران
سایر بلاد داخله ۴۵ قران
روسیه و قفقاز ۱۰۰ منات
سایر ممالک خارجه ۳۰ فرانک

(قیمت يك نسخه)

در طهران صد دینار
سایر بلاد ایران سه شاهی است

قیمت اعلان سطرى

دو قران است

روزنامه یومیه ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه

با امضا قبول و درانتشارش اداره آزاد است

یکشنبه ۲۳ شوال المکرم ۱۳۲۵ هجری قمری و ۱۵ آذرماه جلالی ۸۲۹ و ۱ دسامبر ۱۹۰۷ میلادی

(دو کفه ترازو)

(بقلم فاضل دانشمند صاحب امضاء)

مشروطیت میزان عدل و قسط است مستقیم حکمرانی و ترازوی حقیقت سنج مساوات و موازات و اعتدال است و بدیهی است میزان که آلات موازنه است وقتی تواند حقیقت را نشان دهد و ملت و دولت را با یکدیگر در حالت معادله صحیح نگاه دارد که دارای دو کفه متساوی بوده باشد و هر کس این دو کفه با یکدیگر مساوی باشند و پارسنگ برند بهتر و صحیحتر وزن را نشان میدهند و هر کس تصور کند که با یک کفه تنها میتواند از ترازو فائده حاصل کرد بیشبیه از خرد بیگانه و از دانش بر کرانه است اکنون که ما با هزاران زحمات بی پایان و صدمات فراوان این ترازو را نصب کرده و طالب انتفاع از آن شده ایم و میخواهیم تمام اعمال ملت و دولت را در تحت وزن و مقایسه بیاوریم چند امر مهم را حتما باید منظور نظر داشته باشیم اول طیار ساختن میزان است تا بطور صحت حکم کند و وزن هر چیز را نشان دهد شاهین باید صافی و مستقیم و دو کفه با هم مقابل و خالی از منقعت بوده هیچ یک یار سنگ از هم نبرند و سطح هر دو باید با یکدیگر مساوی باشند

دویم سنگ که واحد و مقیاس وزن است از روی اساس علمی برقرار گشته تغییر پذیر و خلل بردار نباشد چنانکه مقیاس وزن امروز از روی گرام قرار داده شده و وزنهای مختلف را که پایه علمی و اساس محکم ندارد باطل و لغو ساخته اند

سیم یاری است که باید آنرا کشید و وزن کرد و با کمال دقت مراقب شد که کم و زیادی در وزن واقع نکند

چهارم شخص امین درست کار است که از روی علم و دیانت وزن هر بار را معین نماید حال که این مقدمه معلوم شد گوئیم ترازو بساط مشروطیت است و مقیاس و سنگ ترازو قوانین اساسیه و مدنی و سایر قوانین موضوعه است که از روی علم و فهم و دیانت وضع شده و تدوین گردیده و همه امور را بدانها وزن باید کرد و بارها که باید وزن نمود اعمال و افعال ملت و دولت است پس هر عمل را باید در برابر قانون نهاد مطابقت و مخالفت امور را با قوانین سنجیده و بالاخره کاری کرد که همه امور و اعمال هم ترازوی قانون وقع شوند و مباشر این عمل اول وزراء و دویم قضات محکمه شرع و عرفی و اجزاء عدلیه است

اینها همه معلوم و واضح است مقصود اصلی بنده تشریح از دو کفه ترازو است يك کفه که در طرفی ملت است مجلس مقدس شورای ملی است و کفه دیگر که جانب دولتی است غایبه دارد همانا بقید بنده و بشهادت تمام عقلاء دنیا و فلاسفه فن سیاست و بلتیک مجلس محترم سنایا (مجلس اعیان) است اساس مشروطیت بر این دو کفه یاد و مجلس قرار داده شده همان طور که اگر يك کفه ترازو را برداریم ترازو لغو صرفی و وجودی مهمل میشود همچنین اگر هر يك از این دو مجلس بر قرار و دائر نباشند مشروطیت می‌نمرد و نتیجه که منظور عقلاء از ساختن این عمارت

رفیه است ارباً حاصل نمیشود — بیان دیگر در هر ملت بر حسب مقتضیات قهریه طبیعت افراد اغلب دو طبقه هستند طبقه اول فقراء و کسبه و افراد عمومی که هر چند ثروت و مکتبی ندارند لکن بواسطه کثرت و زیادتی جمعیت که در هر صد نفر لا اقل نود و پنج نفر شان ازین طبقه هستند اعتباری در هیئت مایه دارند و حقوق زیاد را صاحبند که باید محفوظ بماند ، طبقه دوم اغنیاء یا اعیان که با قوت عدد بواسطه ثروت فراوان یک عیثت خاصی و حقوق خصوصی دارند مجلس ملی یا معونین بواسطه آنکه افرادش از اعضای ازین افراد ملت انتخاب میشوند با طبیعه باید جانب اکثریت را ملاحظه نمایند و هر ا طردار فقراء و کسبه میگردند و شاید در بین حقوق اعیان را چنانکه باید و شاید ملحوظ ندارند لذا مجلس سنا که اعضای از اغنیاء و متمولین هستند در مقابل مجلس حقوق خردو هم جنسان خود و بالاخص دولت را مورد توجه میسازند و از ماده این دو قوه مثل ماده دو کفه ترازو یک حالت وسطی که از استقامت و اعتدال مینماید حاصل میشود و حقوق هر طبقه کاملاً ملحوظ و مراعات میشود — حالا دانشمندان چه زحمتهای کشیده و در حدود و حقوق این دو مجلس چه قوانین وضع کرده اند که میزان اعتدال بر هم نخورد شرحی مبسوط لازم دارد که مامحض نمونه چند فقره را شرح می کنیم :

(بقیه دارد)

خلاصه مذاکرات مجلس دار الشوری

(پنجمین ۲۱ سوال)

اظهار شد که دیروز بر حسب احضار همیونی ده نفر از وکلا بحضور مشرف شده بعد از نطق ملوکانه و مذاکرات دستخطی اظهار فرمودند که امروز در مجلس قرائت میشود دستخط همیونی قریب باین مضمون قرائت شد که در همه مماثلت مشروطه دو قوه است قوه مقننه و قوه مجریه و این دو از هم متمسکین و هر یک بوظیفه خود رفتار مینمایند حقوق دولت و حقوق ملت هر یک بر طبق قانون معلوم ولی اینجا قوه مقننه مداخله در امورات قوه مجریه می نماید باید قوه مجریه بوظیفه خود مشغول تا رفع اختلال و اغتشاش بشود دیگر اینکه اولاً باید هر کس ظلم خانه خود را داده تا بتواند ظلم جای دیگر را بدهد در این شهر بواسطه مداخله انجمنها در امورات دولتی کارها معوق و امنیت مسلوب است تشکیل انجمنهایی که موجب فتنه و آشوبند مخالف با قانون و باید جلوگیری شود اگر رای حفظ مجلس است که خودم قسم یاد کرده حافظ آن میباشم دیگر این انجمنها

برای چیست که اسباب فساد و بی نظمی میباشد تا روز یکشنبه مجلس رای خود را در این باب اظهار نماید گفته شد که فرمایشات اعلیحضرت حضوراً و بر حسب دستخطی که فرمودند صحیح و شاهانه است اولاً مجلس تا حال هم وقت از وظیفه خود خارج نشده و مداخله در اجرائیات ننموده است اگر مدافع و رفع مانع بود برای وضع قوانین و تاقوه مقننه رفع مانع از خود نکند نمی تواند که وضع قوانین نماید هر وقت که مجلس بواسطه مواقع از کار خود افتاد اول باید موضوع خود را ایجاد و ایجاد کند بتواند بوظیفه خود عمل نماید اما اینکه شکایت از انجمنها شد اجتماعات بر حسب قانون اساسی از اندوختنی هر کاموارد فتنه و فساد باشند باید جلو گیری و رفع نمود پس آن انجمنهایی که موانع فتنه و فساد میباشد آنهاست است که ساعت هفت از شب منعقد میشود و باعث اضمحلال سلطنت اعلیحضرت میباشد باید آنها را نابود کرد و آن انجمنی که آقای سید علی آقای یزدی تشکیل می کند آن بر خلاف قانون و موجب فساد و زوال دولت و ممالک است گفته شد که اگر چه رئیس اجرا اعلیحضرت است ولی بدون تصویب وزرا نباید اقدام در امور نمایند و افواج را بعین خود بدون اطلاع و تصویب وزرا تقسیم نمایند گفته شد که مشرول وزرا هستند و این مذاکرات غیر لازم باید اعلیحضرت این مطالب را از وزرا بخواهد و آنها را مخاطب بسازد نه مجلس را ، اعلیحضرت با مجلس طرف نیست وزرا طرف هستند بعد از مذاکرات زیاد قرار شد که جواب مشروحتی از دست خط نوشته بعد از تصویب ارسال حضور اعلیحضرت دارند

اظهار شد که زوجات شاه شهید برای حقوق خود در اینجا متشکی و لایحه نوشتند که قرائت شود لایحه که مبتنی بر اظهار پریشانی و دست تنگی و نداشتن محل میشت و گذران بجز حقوق و استدعای بقای آن بود قرائت شد گفته شد که ملت پریشان و دولت مقروض بود چه هم از مجلس گذشت باید اجرا شود بعضی اظهار داشتند که محترمان و خوانینی که بسته بدودمان سلطنت هستند بعضی بقدر معاش دارند ولی بعضی خیلی پریشان و مستحقند خوبت یک توجهی در حق آنها بشود گفته شد که از مال ملت نمی شود بانها داد ولی از باب رعایت آن مسئله است شخصی البته هر کس را رعایت بکند خوبت مالیه برای مصارفی نوعیه است گفته شد که بروند از خوانین محترمه یک لسانی معذرت خواسته روانه دارند یکنفر از وکلاء بمأموریت اعتذار خواست و مرخص نمودند آقای آقا

سید عبد الله شرح دعوی سر باز های فوج مخصوص را دیشب با اهل محله سید اسمعیل بن فرموده اند و از وزیر جنگ رسیدگی انرا خواسته اند و وزیر جنگ اظهار داشت که چهار نفر آنها گرفته شدند و بگهر دیگر راهم امر شد که بگیرند مجازات داده خواهد شد و ظفر السلطنه را خواسته تحقیق میشود هرگاه بتواند استقامت بدهند گفته شد که همه تقصیر او است و باید مجازات شود گفته شد که این حرکت را نمودند مفسد فی الارض میباشند و یکی از احکام ارمه باید جزا داده شوند چنین اظهار شد که تا روز شنبه مجازات این اشخاص باید از طرف قوه مجریه داده شود آقای آقا سید عبد الله در خصوص سر باز داو طلب اظهار فرمودند که از روی عرق اسلاطنت و وطن پرستی و حفظ مملکت و بیضه اسلام در این باب اظهار نموده و با آقای آقا سید محمد لایحه هم نوشته انتشار داده و خواندند کواه است که در این ضمن هیچ عرضی جز خدمت با اسلام و ملت و دوات نبوده و گفتیم که در تحت قانون و ضابطه بتصویب وزارت جنگ مشق نمایند برای وقت ثروم که بتوانند کمکی کرده باشند و الحق ملت و انجمنها هم در این خصوص خیلی همراهی کردند و حاضر شدند خوریت مجلس و وزیر جنگ اجازه بدهند که مشغول مشق شوند در این خصوص مذاکرات زیاد شد لایحه هم از انجمنها رسید در همین باب قرائت شد بعد از مذاکرات زیاد قرار شد که لایحه قانونی از طرف مجلس نوشته شود بیاید بمجلس به مذاق قرائت و مذاکره هرگاه صلاح دانسته رجوع بگمیسریون نظامی شود و از انجا بیاید بمجلس وزیر داخله اظهار داشتند که حکومت بجزورد با ترکمانها مصادف شده آنها را شکست داده خیلی عقب نشستند و اموال و اسرار از آنها گرفته استرآباد هم رو بامنیت است از ساو جیلان هم تلگرافی رسیده که عشایر واکراد متمرده را تنبیه و رفع اغتشاش شده ارومیه هم اختلالش رفع شد گفته شد از آذربایجان اخبارات موحشه میرسد جواب دادند دروغ است در خصوص حکومت شیراز مذاکره شد که چرا علاء الدوله نمیرود اظهار شد که علاء الدوله بواسطه بعضی از تلگرافات نمیرود تلگرافی از شیراز با امضاء بعضی قرائت شد که علاء الدوله هتک را برای حکومت شیراز نفرستید که اهالی شیراز طاقت ندارند و قوام و پسرانش نمیکنارند که شیراز امن باشد گفته شد که علاء الدوله نباید اعتنا باین تلگرافات نماید بعد از مذاکرات زیاد چنین اظهار شد که تا سه روز دیگر یا علاء الدوله یا حکم دیگر بشیراز روانه دارند در این موقع مجلس هلنی ختم و محرمانه شد

(اخبار تلگرافی داخله)

ارومیه — بنابر اخبار تلگرافی نواب والا شاهزاده امامعلی میرزا حکمران را باوضع بسیار ناکواری از شهر اخراج کرده بودند بعداً این حرکت معلوم نیست لکن آنچه همین است دست فساد سخت در انجا قوی گردیده و مشهدی میرزا آقای سرانی را که اخراج کرده بودند چندی است و سائط بر انکیخته و خود را دوباره بارومیه رسانیده و بنای شرارت را نهاد است و امنیت تا درجه مرتفع شده خداوند اصلاح کند —

تبریز — اشتها انقلاب و اغتشاش شهر خیلی درالسنه واقواه شایع شده یکی بی ماخذ است و ابتدا در تبریز باوی وجود ندارد — اصفهان — فیما بین حاجی میرزا محمد علی متولی مدرسه چهارباغ و طلاب مدرسه مذوره در خصوص افکندن یکدرخت چنار که طلاب معصم شده و متولی مانع کشته نزاع بر خواسته و منجر بزرد و خورد سختی شده و طلاب برضاد هجوم نموده و غزل متولی را از آقای نجفی میخواهند —

ساو جیلان — بنابر خبر تلگرافی قزاقی فیما بین عشایر مطیع و عشایر یاغی که خود را تبه عشایر جلوه داده اند واقع شده عشایر ایرانی شکستی فاحش بطرف مقابل داده و چند فرسخ دشمن را تعاقب نموده اند ایضا — حاکم بجنورد که برادر سالار مقخم مجبوس است بانرا که نزاع سختی کرده و در کمال جلالت بر آنها حمله برده و ترکمانرا مغلوب ساخته جمعی از آنها را کشته و عده زیادی از اسراء را استرداد نموده است آخرین بردلاوری و جوانمردیش باد —

(انزلی تلگرافی مخصوص ما)

حبل المتین حضرت مستطاب آقای سپهدار وارد و در عمارت غازیان آقای سر دار منصور منزل فرموده و با جهاز اداره لیا نازوی با همراهانش بسلامتی عازم استرآباد شده اند امید از خالق مجید است که بعد از ورود آنصفحات را امن و مقضی المرام مراجعت فرمایند (ابو ذر)

مشهد — توسط امضاء انجمن اتحادیه خراسان دامت برکاتهم خدمت امضاء مجلس مقدس شورای ملی شد الله از کانه در خصوص طفیسان ترا که هر چند از مجلس مقدس و کلاء علاج و همراهی و تفنک و فتنک خواستیم ابتدا حاضر نشدید تا کار بجائی رسید که نواحی خراسان از قتل و اسیر و نهب خراب گردید فلما خراسان در مرض زوال و مظنه هورش و بلوا است اهالی انجمنها تماما در انجمن ایالتی متحصن شده وقت را بر ماتنک گرفته دست از چاره کوتاه علماء و کلاء را ناچاراً

بتلگرافخانه کشیده لزوماً پنجمین روز تفنگ و دویت هزار تفنگ توسط کاری پست ارسال دارید صریحاً بدانید تا این مساوی اسلحه نرسد ملت دست بردار نیست و شما و تلاء هم از مجلس مقدس باید دست بر ندارید بدیهی است چه امید واری برای چهارگرو ملت خراسان از دولت متبوعه خودش باقی خواهد بود که در وقته ترکمان تازی برای ابقای امنیت مملکت و حفظ ناموس رعیت تمام مستدعیات خود را منحصر بیک عده تفنگ و فشنگ نماید با آن همه اخطارات تلگرافی عاجزانه ملت بدار الشورای کبری و تاکیدات مجدانه حضرت ایالت تا این درجه از طرف اولیای دولت مسامحه و مضایقه شود شهد الله در اینموقع که آخرین وهله استدعای ملت است چنانچه اقدامی در انجام مقصود نشود بکلی سلب امید واری از عموم شده البته بحركات غیر مترقبه اقدام خواهند کرد (انجمن ایالتی)

(ساری)

خبر نکامینویسد پس از بیداری اهالی این سامان از خواب چندین هزار ساله که باید اغتشاشات و توافض را بقره اتحاد رفع بنمایند بدبختانه در بدیهیات مشاجره و مناقشه دارند چندیت در کرسی بودن بارفروش و ساری درگیر و دارند

اهالی ساری مدعیند که انجمن ولایتی باید در ساری تشکیل شود و سه دلیل بر ادعای خود دارند (۱) اهمیت ساری (۲) امنیت ولایت و ترفیه رعیت (۳) آهوه عسکری چه اطراف و بلوکات ساری محل اقامت سرباز و سوار است و در هر آن که حکومت استمداد بخواهد فراهم میشود

و مزیتی که بارفروش دارد فقط بواسطه تجارت است فعلاً چند روز است عموم اهالی ساری دکاکین را بسته در تلگرافخانه متحصنند و در جلوخان تلگرافی خانه که سبزه میدان است چادر سرپا نهوده و مشغول بتظلمات تلگرافی هستند که بچه تقصیر شری سه هزار سائل اهالی ساری را بیرند

(مکتوب از اردبیل)

نمیدانیم در این اوقات بدرد های بی درمان و مظلومیت بی پایان خود ناله کنیم یا از شبها و شهاب مخالفین زار بگرییم یا از وضع داخلی شهر و انقلاب اطراف و نهب و عسارت اشرار و سرقت سارقین و اقدامات مستبدانه انجمن و اخذ رشوه و تعاری آنها و موافقت طرایف به اشارات خفیه و جرئت و جرات آنها هر قتل و غارت دایره آذربایجان و چیز های دیگر

که علی التوالی صدمات کثیره به وطنان و زیر دستان وارد می آورند عرضه کنیم که ندیده و نشنیده باشید و عجب است حضرتعالی در اینهمه اوضاع ناگوار و نا هموار اطلاع ندارید مگر ما را نیز مثل ما بیچارگان محذورات و موانع در پیش است که از نظام و شکایت مانع شوند یا انجمن نیز تاگرا اینجی مطالب و عرایض را به اولیای ملت نمیدانند یا بخت این تیره روز کار آن واژگون گردیده که از هر طرفی نوبیدی حاصل می آید مستدعی و منتظم هستیم که تظلمات این ستمدیدگان را به اولیای ملت عموماً و ولای معظمه اذربایجان خصوصاً عرض نمایم که توجه کامل عاجل در الجاح مقاصد و تظلمات حقه ملت مظلومه مبذول فرمایند

(ایضا مکتوب یکی از تجار اردبیل)

مطالب تازه آنکه حکومت است خواه به اعضای انجمن و خواه به ملت مسلط است اعضای انجمن با میل و دلخواه حکومت رفتار مینمایند استبداد جدید به استبداد قدیم شکست داده قریب سه هزار تومان عجزالتا آقای رشید الملک برای تجار و آقایان مالیات نوشته اسم نویس کرده اند از پنجاه تومان گرفته الی پنج تومان گرفتند به اسم مخارج اعضای محترم انجمن مقدس که در منزل خودشان به قدر و جای و روغن و برنج صدری مصرفی کرده ببدق ظام را بلند نمایند که از بول جریمه بدتر است نمیدانم صدای مظلومان این ولایت خراب شده چگونه سر پوش گذشته اند که ابدای صدای این بیچارگان نه به کوش اعضای دار الشورای کبری رسیده و نه کوش اعضای مقدس انجمن تبریز میشوند (اعلان)

کلیات پرنس میرزا منکم خان جلد اول مشتمل بر دوازده رساله با عکس معظم الیه که همت و غیرت ربیع زاده طبع شده در کتابخانه تربیت و مطبعة فاروس و اداره حبل المتین بفروش میرسد قیمت پانزده قران

اعلان

در مدرسه اقبال هر روزه غیر از جمعه از دو ساعت بفروب مانده تا یک ساعت از شب گذشته برای همه کس زبانه های فارسی و ترکی و روسی و فرانسه تدریس میکنند و برای تدریس زبانه های مخصوص هستند محل مدرسه خیابان چراغکار کوچه ناظم الاطباء خانه بیکار بیگی

(اعلان)

انجمن آذربایجان هر هفته روز های یکشنبه از چهار ساعت بفروب مانده تا غروب برای یز بر رفتن اعضا منعقد است

(حسن الحسینی الکا شانی)